

Το περιοδικό antifa εκδίδεται κάθε δύο μήνες και ασχολείται με το ρατσισμό και το φασισμό στην Ελλάδα και διεθνώς.

Την αποκλειστική ευθύνη του περιοδικού την έχει η συντακτική του ομάδα (η οποία συμμετέχει ως τέτοια στις εκδόσεις antifa scripta).

Αυτό σημαίνει πως για ό,τι γράφεται ή παραλείπεται να γραφτεί αποκλειστικά υπεύθυνη είναι αυτή και μόνο αυτή.

Πέρα από την ανάλυση και την αντιπληροφόρηση το περιοδικό antifa υποστηρίζει ενεργά το αντιφασιστικό κίνημα. Έτσι η συντακτική του ομάδα συμμετέχει στην αντιφασιστική συνέλευση autonome antifa.

Αν με κάποιο τρόπο αυτά που διαβάζετε εδώ σας φαίνονται ενδιαφέροντα, η ηλεκτρονική μας θυρίδα σας περιμένει: antifascripta@yahoo.com

Οκτώβριος 2018

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Κάπου γύρω στην τρυφερή ηλικία των δεκαέξι, ο τυπικός βαλκάνιος πανκ ροκ αντιεξουσιαστής βγαίνει για πρώτη φορά από το λεωφορείο στην Ακαδημίας ή τη Ζήνωνος και παίρνει το δρόμο για τα Εξάρχεια. Εκείνη την ώρα δεν το γνωρίζει, αλλά σύντομα θα έρθει αντιμέτωπος με τη μεγάλη αντίφαση που αντιμετωπίζουν οι νοτιοβαλκάνιοι πανκ ροκ αντιεξουσιαστές από καταβολής κόσμου, δηλαδή από τα τέλη της δεκαετίας του '60.

Το παράδοξο είναι εύκολο στην περιγραφή: από τη μια τα πραγματικά κίνητρα για να πάρει κανείς το συγκεκριμένο δρόμο (ο «δρόμος» χρησιμοποιείται μεταφορικά :-) είναι διαδικασίες εμπειρικής αντιληπτής: ο υποχρεωτικός εκκλησιασμός, το φάσμα της υποχρεωτικής στράτευσης, οι πρώτες νυχτερινές επαφές με την αστυνομία και τους φασίστες, οι γονείς, το σχολείο, η έμφυλη βία και τελικά το κερασάκι στην τούρτα, δηλαδή το αφεντικό και η φρίκη του μισθού και του χώρου εργασίας. Με άλλα λόγια, το κίνητρο είναι η καθημερινή, ωμή ταξική εμπειρία, όπως την αντιλαμβάνεται κανείς μεταξύ της δεύτερης και της τρίτης δεκαετίας της ζωής του. Συν, αν όλα είναι φυσιολογικά, ένας βαθμός ιδεολογικής ηγεμονίας της εργατικής τάξης στον τόπο προέλευσης.

Ενώ όμως αυτού του είδους τα εμπειρικά κίνητρα οδηγούν τους ανθρικούς στον διαβόητο από την εποχή του Δαλιανίδη «δρόμο», ο «δρόμος» οδηγεί σε ένα μέρος όπου τα αρχικά τους κίνητρα θεωρούνται εντελώς ανάξια λόγου. Οι πολιτικές οργανώσεις της άκρας αριστεράς δεν ασχολούνται με την καθημερινή ταξική εμπειρία. Βασικά ασχολούνται με την «επανάσταση».

Ο ακριβής προσδιορισμός αυτής της «επανάστασης» ελάχιστα απασχολεί. Αν είμαστε πρόχειροι, μπορούμε να πούμε πως η «επανάσταση» ταυτίζεται με κάποιου είδους ριζική κοινωνική μεταβολή απροσδιόριστης κατεύθυνσης. Αν όμως κοιτάξουμε προσεκτικότερα, πίσω από την «επανάσταση» βρίσκουμε μια πολύ πιο συγκεκριμένη και πολύ πιο χρήσιμη ιδέα: την ιδέα σύμφωνα με την οποία οι «κοινωνικές μεταβολές» είναι κάτι σαν τα καιρικά φαινόμενα. Επέρχονται εκ του μηδενός μόλις ο λαός «ξυπνήσει».

Το ρήμα «ξυπνάω» είναι ο απαραίτητος μαϊντανός κάθε «επανάστασης». Κάπου μεταξύ του 1941 και του 1943 ο ελληνικός λαός «ξυπνήσε» και πήρε

τα όπλα ενάντια στον κατακτητή. Το 1973 ο λαός «ξυπνήσε», έκανε το Πολυτεχνείο και έριξε τη χούντα. Από το 1990 και μετά τα ΕΑΑΚ περίμεναν τον «λαό» να «ξυπνήσει» κάθε χρόνο και προσδιόριζαν την αναμονή τους με τη θρυλική φράση «έχει κίνημα φέτος». Το 2001 ο λαός «ξυπνήσε» και πήρε το δρόμο της αντιπαγκοσμιοποίησης. Τελικά, το 2008, ο λαός «ξυπνήσε» και έκαψε την Αθήνα. Το 2011 ξαναξυπνήσε και γέμισε τις πλατείες με αγανακτισμένους.

Παρατηρήσεις: Η επανάσταση ως ξύπνημα, δεν είναι μια ιδέα αποκλειστικά ελληνική. Η ίδια ακριβώς ιδέα μπορεί να βρεθεί στους πρώτους στίχους του ιταλικού «Bella Ciao» που τόσο αρέσει στον Μάνου Τσάο: «Ξύπνησα ένα πρωινό - και ανακάλυψα τον εισβολέα». Η επανάσταση ως ξύπνημα συμβιώνει με μισοθρησκευτικές επετείους, με μια κυκλική ετήσια περιπλάνηση στις σελίδες του ημερολογίου, από τη «ΔΕΘ», στη «17 Νοέμβρη» και από εκεί στην «Πρωτομαγιά», με κανονικότητα που θα ζήλευαν ακόμη και το έθνος κράτος και η εκκλησία του. Αλλά η πλέον καίρια παρατήρηση σχετικά με την επανάσταση ως ξύπνημα, είναι πως πρόκειται για μια ιδέα που προφανώς προέρχεται από την ηγεμονία της αριστεράς και των ιδεολογιών της. Και όπως κάθε ιδεολογία, η επιτυχία της κρίνεται από την κοινωνική της λειτουργικότητα.

Ας επιστρέψουμε στους νοτιοβαλκάνιους πανκ ροκ αντεξουσιαστές που έχουν πάρει το «δρόμο», έχοντας για βασικό τους κίνητρο την ταξική εμπειρία. Μικρές ηλικίες, ευαισθησία άνω του μετρίου, πολύμορφες ατομικές ικανότητες, μηδενική εμπειρία πολιτικής οργάνωσης. Ο συνδυασμός μπορεί να αποδειχθεί θανατερός. Το πιο επικίνδυνο και συνηθισμένο: μπορεί όλα να φαίνονται σαν μόλις να ξεκινούν. Το πρώτο τουμπαρισμένο αυτοκίνητο, ο πρώτος «πραγματικός αναρχικός», ο πρώτος «αντίφα», η πρώτη γενική συνέλευση, η πρώτη συναυλία, τα πρώτα ναρκωτικά, το πρώτο σεξ: όλα τους μαγικά και πρωτόφαντα. Η απόσταση μέχρι την αντίληψη ότι καμία από αυτές τις μαγικές πρώτες φορές δεν έχει ιστορία, είναι αμελητέα. Οι νοτιοβαλκάνιοι πανκ ροκ αντεξουσιαστές, στη μεγάλη μας πλειοψηφία, ξεκινάμε την πολιτική μας ύπαρξη νομίζοντας πως το δράμα της ανθρώπινης κατάστασης ξεκινά με την εισαγωγή μας στη σκηνή, ασφυκτικά γεμάτο μέλλον, παντελώς άδειο από παρελθόν. Η

ANTI FA SPEAKING KING

ιδέα της επανάστασης ως ζύπνημα είναι ειδικά κατασκευασμένη για την περίπτωση μας. Επαληθεύει τις αρχικές αντιλήψεις μας περί εκ του μηδενός ξεκινήματος. Αποκρύπτει την πραγματική ταξική ιστορία και βασικά τον ρόλο των αριστερών ποιμένων που караδοκούν στο πεζοδρόμιο του «δρόμου». Στρέφει το ενδιαφέρον μας από την αρχική ταξική εμπειρία στο φανταστικό επέκεινα της ανατροπής. Τελικά κατασκευάζει έναν κόσμο παιδιάστικο, ειδικά φτιαγμένο για τα παιδιά που αποφασίζουν να πάρουν το «δρόμο». Οι ετήσιες «επέτειοι» αυτού του κόσμου είναι στην πραγματικότητα πολύ πιο θρησκευτικές από όσο νομίζουμε: στην πραγματικότητα πρόκειται για τελετές αναμονής του Μεσσία. Αναμονής, όχι μέχρι την «επανάσταση», αλλά μέχρι τη διαρκή αναπαραγωγή του παιδιάστικου κόσμου μας και μέχρι το τελικό ξενέρωμα, όταν οι νεαροί, που δεν είναι πια και τόσο νεαροί, ανακαλύπτουν ότι όλα αυτά ήταν «ένα μάτσο μαλακίες» και αντικαθίστανται από τους επόμενους.

Αναμενόμενα, η αρχική εμφάνιση των αυτόνομων ιδεών στην Ελλάδα είχε στο επίκεντρο την απέχθεια για αυτές ακριβώς τις θρησκευτικές επετείους. «Τι θα κάνεις του Αγιοπολυτεχνείου;» ρωτάγαμε ο ένας τον άλλο ήδη από το 1996. Αλλά η αντιεπετειακή σιχαμάρα ήταν μόνο το επιφανόμενο του πραγματικού μας προβλήματος, δηλαδή της αντίφασης που επισημάναμε στην πρώτη παράγραφο. Από τη μια ήμασταν άμεσα προϊόντα της καθημερινής ταξικής εμπειρίας, από την άλλη καλούμασταν να την αγνοήσουμε και να ταχθούμε στην «επανάσταση», δηλαδή τις ήδη σαπισμένες αριστερές θρησκευτικές τελετές αναμονής του Μεσσία.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, αυτή η διαισθητική απέχθεια αποδείχθηκε ορθή. Επίσης αποδείχθηκε πως διέθετε μια ενδιαφέρουσα προσθήκη. Συγκεκριμένα: ακολουθώντας το δρόμο της αυτονομίας, που με τόσους φίλους μας γέμισε εν τω μεταξύ, ανακαλύψαμε ότι η «κοινωνική μεταβολή» είναι ένας στόχος κατ' αρχήν εφικτός. Μόνο που, όπως αποδεικνύουν οι μετέπειτα εμπειρίες μας, δεν είναι μεσοσιανική· είναι βαθμιαία και ανεπαίσθητη, αποτέλεσμα μακρόχρονων διαλεκτικών διαδικασιών. Δεν ξεκινά από «τον λαό» και «την κοινωνία»· ξεκινά από εμάς τους ίδιους, τη δική μας καθημερινότητα και τις δικές μας σχέσεις. Τέλος, δεν είναι ανατρεπτική σαν αστροπελέκι, με τον τρόπο που εννοεί η «επαναστατική αριστερά»· είναι ανατρεπτική με τον τρόπο της ιστορικής εξέλιξης και στην κλίμακα της ιστορικής εξέλιξης.

Σήμερα, είναι δυνατόν να οργανώσει κανείς μια κριτική στο ελληνικό κράτος, τόσο από τη σκοπιά

των εξωτερικών σχέσεων, όσο και από τη σκοπιά της ιστορίας. Σήμερα, είναι δυνατόν να υπάρχουν ομάδες αποκλειστικά γυναικείες. Σήμερα, είναι δυνατόν εθνικώς απροσδιόριστοι και ταξικώς προσδιορισμένοι νεαροί να οργανώνονται στις γειτονιές σε βάθος χρόνου, όχι ως παρέες αλλά ως πολιτικές ομάδες. Σήμερα, το ελληνικό λεξιλόγιο έχει πλουτιστεί με μια καινούρια λέξη: antifa. Αυτή η λέξη ήρθε να καλύψει ένα πολύ πραγματικό κενό στις σημασίες, δηλαδή στις κοινωνικές πρακτικές: το κενό που δημιουργούνταν καθώς η «δεύτερη γενιά» μεγάλωνε αλλάζοντας την ελληνική κοινωνία εκ βάθρων και ερχόμενη αντιμέτωπη με τους φασίστες.

Αυτά τα ελάχιστα, προφανώς δεν είναι αποκλειστικά δικά μας έργα. Είναι όμως πραγματικές κοινωνικές μεταβολές, που δεν επήλθαν από μόνες τους, αλλά σε διαλεκτική σχέση με τη συνδυασμένη δράση μερικών χιλιάδων από τους πολλούς περισσότερους που πήραν το «δρόμο» τα τελευταία είκοσι χρόνια. Όλοι τους κατηγορήθηκαν για «μερικές ενασχολήσεις», για προσκόλληση στα «δευτερεύοντα», για ελιτισμό. Πράγματι. Οι ίδιοι και τα έργα τους καγχάζουν σαρδόνια μπροστά στην αριστερή έννοια της «επανάστασης». Την ίδια στιγμή, οι ίδιοι και τα έργα τους έχουν μεγάλη σχέση με την κοινωνική μεταβολή. Όπου, αντίθετα με τους κοινωνούς της «επανάστασης», με τη λέξη «κοινωνική» εννοούμε πρώτα τους εαυτούς μας και μετά τους άλλους.

Το βασικότερο από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η αυτονομία όλα αυτά τα χρόνια είναι πρόβλημα αυτοσυνειδησης. Αυτό που παίζεται με εμάς κάθε μέρα είναι η δυνατότητα ή η αδυναμία να αντιλαμβανόμαστε τους τρόπους με τους οποίους οι πράξεις μας αλλάζουν τον κόσμο, την ίδια στιγμή που οι αλλαγές είναι ανεπαίσθητες στην ατομική χρονική κλίμακα των δύο έως πέντε ετών. Επίσης, η δυνατότητά μας να επιμένουμε στη σημασία των όσων κάνουμε, ενώ την ίδια στιγμή, ο βομβαρδισμός των «μεγάλων στιγμών» συνεχίζεται και η κλίμακα των πλησιαζόντων γεγονότων μάς κάνει να νιώθουμε μικροσκοπικοί. Είναι εξαιτίας αυτής της διαρκούς αμφιβολίας που ενώ τα λάθη των «επαναστατών» ξεχνιούνται εν ριπή οφθαλμού, τα δικά μας λάθη τείνουν να αποκτούν χροιά σχεδόν υπαρξιακή. Είναι εξαιτίας αυτής της διαρκούς αμφιβολίας που η αυτονομία ως ιστορική διαδικασία συνοδεύεται εξαρχής, και ακόμη συνοδεύεται, από μια αίσθηση ζωής στην κόψη του ξυραφιού.

Πρόκειται ακριβώς για την αίσθηση που θα 'πρεπε να συνοδεύει το «δρόμο» που κάποια στιγμή πήραμε όλοι μας σαν τυπικοί βαλκάνιοι πανκ ροκ αντεξουσιαστές.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '80

Ποιος άραγε ήταν αυτός που σκέφτηκε το σύνθημα «σ' Ελλάδα Κύπρο Παλαιστίνη Αμερικάνος δεν θα μείνει»;

Με πρώτη ματιά φαίνεται τύπος ανεπανάληπτων ικανοτήτων.

Ικανός να διαγράφει όλα τα ενδιαφέροντα του ελληνικού ιμπεριαλισμού, από την Κρήτη μέχρι το Λεβάντε, παριστάνοντας ότι κάτι λέει για τους «αμερικάνοι».

Ικανός να συνοψίζει, ήδη από τη δεκαετία του '80, τον αρχαίο εθνικό καημό περί Ανατολικής Μεσογείου, σε επτά λέξεις με ομοιοκαταληξία για εσωτερική κατανάλωση και μετάδοση αυστηρά μέσω ντοντούκας.

Αν από την άλλη λάβουμε υπ' όψη ότι η ιδεολογία είναι κοινωνική παραγωγή, καταλήγουμε ότι πρόκειται απλά για κάποιον εγκέφαλο

από τον οποίο οι λέξεις «Αμερικάνοι», «Κύπρος» και «Παλαιστίνη»

περνούσαν τόσο συχνά και τόσο αυτόματα συνδεδεμένες, που στο τέλος γίνανε ρίμα.

Οπότε μπορούμε με ασφάλεια να υποθέσουμε ότι κάποια στιγμή τρελάθηκε,

κάποια στιγμή διορίστηκε στη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και από εκεί στο υπουργείο Πολιτισμού,

κάποια στιγμή συνδικαλίστηκε στα μεσαία κλιμάκια της ΑΔΕΔΥ

και κάποια στιγμή πέθανε ανώνυμος, όπως όλοι οι κατασκευαστές των δημοτικών μας τραγουδιών, αλλά αντίθετα με αυτούς, διορισμένος.

Δεν ξέρουμε αν το καταλάβατε, αλλά τόση ώρα, παλεύουμε να αποδείξουμε ότι του αξίζει μια θέση στις τελευταίες σελίδες του ανθολογίου της έκτης δημοτικού.